

OPBRENGST MARATHONS ACUUT ONVEILIG

MANTRA ACUUT ONVEILIG

November 2023

In samenwerking met alle marathonners en gesprekspartners
In opdracht van het Landelijk Bestuurlijk Netwerk Zorg-stra
Marieke Kleinjan en Ieta Polman

Mantra Acut Onveilig – de stappen

Iedereen heeft recht op veilige relaties en een veilig thuis. En in situaties van acut willen we met onze aanpak betekenis geven (why). Dit doen we vanuit de visie gefaseerd samenwerken voor veiligheid: eerst investeren we in directe veiligheid, dan risicogestuurde zorg en vervolgens in herstel (how). Het plan is met alle partijen (gezinsleden en betrokken professionals) besproken en het is duidelijk wie wat moet doen bij (dreigende) escalatie en welke professie daarbij nodig is (what & who).

En hoe gaat dat in zijn werk?

Het begint altijd met een **melding**. *Melders* zijn directbetrokkenen, naasten en/of professionals. Daarnaast heb je ook *aannemers* nodig, waar komt de melding binnen en welke expertise is beschikbaar? Aannemers moeten bereikbaar, beschikbaar en betrouwbaar zijn. In veel situaties weten we niet wat er aan de hand is. Er kunnen signalen zijn van HG/KM, of er kan sprake zijn van verward en onbegrepen gedrag.

Na een melding volgt dan een **eerste beoordeling** om een beeld te krijgen van de feitelijke gebeurtenissen. Ook gaat het om verrijken, is dit gezin bekend? Informatie wordt gecombineerd om tot een goede duiding te kunnen komen van urgentie, aard en ernst van de situatie en in hoeverre betrokkenen direct in veiligheid gebracht moeten worden. Zo ja: erop af met de partijen die dan nodig zijn (*er-op-affers*). Dit wordt ook wel een **motorkapoverleg** genoemd: doel is om op basis van de situatie ter plaatse en beschikbare informatie te komen tot een eerste veiligheidsbeoordeling en duiding van de situatie.

Vervolgens gaat het om veilig stellen, veiligheidsbeoordeling en veiligheidsmaatregelen (VWV). Bij het **veiligstellen** ga je eropaf en gaat het om veiligstellen van sporen bij (vermoeden van) een strafbaar feit en veilig stellen van (betrokken) personen en professionals.

De **veiligheidsbeoordeling** gaat over beoordeling van direct gevaar, van afstemmen tussen zorg/straf voor het bieden van hulp, het begrenzen van gedrag en het beschermen van betrokkenen en evt. het uitvoeren van letselonderzoek. Daar heb je *aanhakers* voor nodig, forensisch arts, RvdK, OM, burgemeester als beoordelaars, begrenzers en beschermers of (wijkteams, zorgaanbieders, sociaal netwerk, maatschappelijk werk (als bieders van hulp en steun).

De **veiligheidsmaatregelen** zijn gericht op wat direct voor nu nodig is en wat op lange(re) termijn. Het gaat over onderzoek, wat is er (onderliggend) aan de hand, en over interventies, kan het vrijwillig of moet het gedwongen. Wat is een veilige plek en wat kan het sociaal netwerk betekenen? Wat is hierin eerder afgesproken? Is er al hulp? Belangrijk is om steeds de onveilige situatie(s) te beschrijven en niet de risicofactoren. Het maken van concrete veiligheidsafspraken over wat te doen maakt handelen in die situaties mogelijk.

Het stopt nooit na acut, dan hebben we **op te volgen**. Welke hulp en bescherming is nodig om verder te komen op de focus veiligheid (integraal systeem- en mensgericht). Ook de leefwereld staat voorop. Hulp wordt op maat geboden en er is aandacht voor wat de gezinsleden nodig hebben en aan kunnen.

Het **Veiligheidsplan** is een zorgvuldige kwalitatieve rapportage om te bouwen aan veiligheid, waarbij we niet alleen inzoomen op het incident (bijvoorbeeld: dronken = verslavingszorg inzetten), maar ook uitzoomen op structureel (vader drinkt op vrijdagavonden vanwege hoge schulden en slaat zijn vrouw in gezicht in aanwezigheid van de kinderen. Alle gezinsleden leven hele week gespannen en angstig toe naar de volgende onveilige situatie). Het Veiligheidsplan maakt duidelijk wat in deze situaties moet gebeuren. De gezinsprofielen zijn helpend om patronen van geweld te begrijpen en zicht te krijgen op de signalen en veiligheidsrisico's (t.b.v. acut) en welke aspecten van hulp en bescherming voorrang krijgen in het plan.

Als we al voordat de escalatie zich voordoet weten wat er speelt in dit gezin en met elkaar - de betrokkenen, hun sociale omgeving en de professionals die als 'bij-blijvers' betrokken zijn in het gezin – een plan hebben op wat concreet moet gebeuren in situaties van acut, dan kunnen we die afspraken kenbaar maken aan de professionals die 24/7 bereikbaar en beschikbaar zijn voor crisis. Zodoende werken we van structureel naar acut en geven we betekenis in de aanpak.

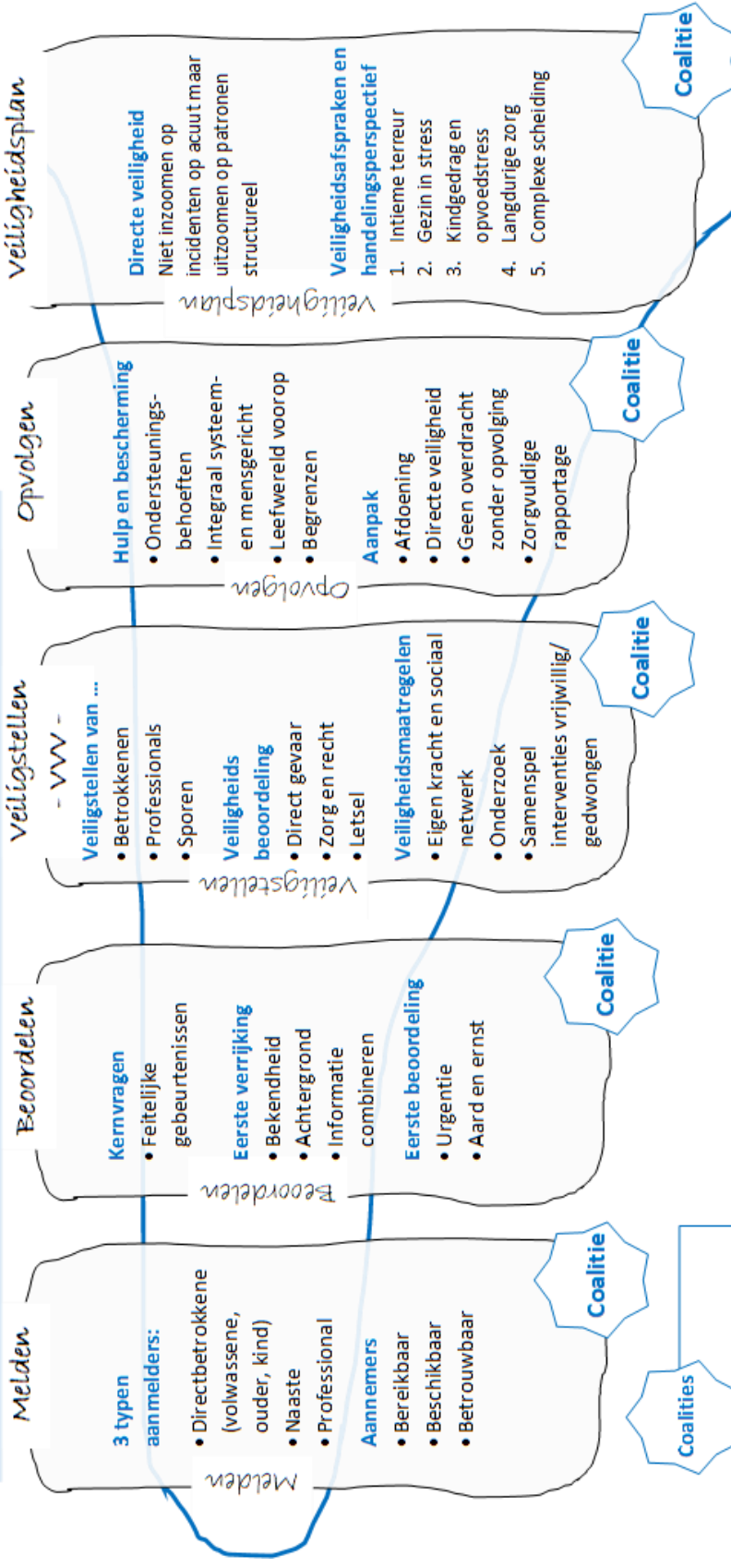
Mantra Acut Onveilig in omgekeerde zin

Net als deze tekst kun je de visualisatie óók verticaal lezen. Een overdracht in omgekeerde zin van structureel naar acut: wat hebben we vanuit het veiligheidsplan mee te geven aan... Wat hebben we op te volgen als het acut wordt, welke veiligheidsmaatregelen zijn al aanwezig om te weten. Daar zit de kern van de aanpak: als bekend is dat er talloze situaties van al dan niet acute onveiligheid aan de melding vooraf zijn gegaan en waarschijnlijk meerdere hermeldingen zullen volgen voordat betrokkenen/ gezin/ huishouden in staat is zelf voor voldoende veiligheid te zorgen ... wat is dan het (veiligheids) plan? We werken dan vanuit het veiligheidsplan 'naar voren', naar de situatie van acut onveilig toe.

Marathon 3: Samen op in AANPAK

Marathon 2: Samen op in ANALYSE

Marathon 1: Samen op in ACTIE

WHAT & WHO

Gezamenlijk Plan en Professie
 Het plan is met alle partijen (gezinsleden en betrokken professionals) besproken en het is duidelijk wie wat moet doen bij (dreigende) escalatie en welke professie daarbij nodig is

HOW

WHY

Recht op veilige relatie(s)
 We willen de aanpak bij acuut betekenis geven in de aanpak van structureel

Coalities

- Melders
- Betrokkenen
- Aannemers
- Erop affers
- Aanhakers
- Bleders
- Beschermers
- Bijblijvers